

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP
FELMÉRŐ SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Kiállításra kerülő árak: Temesváron és vidéken bárhol kézbesítésre havonta 60 lei, negyedévente 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Kézbesítésre havonta 90 lei, negyedévente 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Általános ártámogatás és nyújtások 20% kedvezményt élveznek.

1928 / VASARNAP / AUGUSZTUS 12

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 188 SZÁM

ROMANIA IS CSATLAKOZIK.

Bukarestből jelentik: A kormány és Titulescu közötti korábbi tárgyalások eredményeképpen a kormány elhatározta, hogy Románia csatlakozik a Világ-paktumhoz. Az egyezményt a washingtoni követ fogja aláírni a pártjában ünnepélyes aláírás után. A döntő politikai részre ez az aláírás nem vonatkozik, mert itt Romániának speciális érdekeire való tekintettel bizonyos pontokat illetően a kormánynak még kivánságai vannak.

KI KAPJA A KÖLCSÖNT? Bukarestből jelentik: A nemzeti paraszti lap hivatalos lapja, a Dreptatea a felvételre felszólítást intézi a kormányhoz: Néhány napja elmúlt már az a nap, amikor a kormány azt a hírt közzétette, hogy tizenkét millió dolláros kölcsönt kötött a Banca Comertala Italiana útján. A mai napig nem közölte a közvéleménnyel ennek a kölcsönnek egyetlen feltételét sem. Nem lehet tudni tehát, hogy milyen feltételekre kötötték a kölcsönt, milyen kamatra és milyen garanciákat ígért a kormány. Nezetünk szerint a kölcsön nem a Brătianu Vintila személyes kölcsöne, sem pedig a liberális párté, hanem az országé. A kormánynak tehát felelőssége az országgal közölni mind azokat a feltételeket, amelyek mellett a kölcsön létrejött.

TITULESCU KÖVETI KINEVEZÉSÉRE.

Bukarestből jelentik: A hivatalos lap mai száma dekretumot közöl, amely szerint Titulescu külügyminiszter augusztus elsejével Románia rendkívüli és teljhatalmu követévé nevezik Londonba külön megbízatással.

A GYERMEKHÜDÉS ELSŐ ALDOZATA TEMESVÁROTT.

A Déli Hírlap megírta, hogy Temesvárott három gyermekhüdéses megbetegedés történt. Tegnap délután Ságrol hoztak be egy négy éves gyermeket a gyermekkorházba és ezen is a gyermekhüdés tünetei mutatkoztak. Az egyik gyermek, a négy éves Horváth Sándor, akinek szülői a gyárvárosi Magyar-utcaiban laknak, áldozatul esett a gyilkos kórnak. Tegnap a szerencsétlen gyermek meghalt.

Rablógyilkosság egy erdélyi vasuti állomáson, ahol a főnököt leölték és a pénztárt kifosztották

Bukarest, augusztus 11.
Az erdélyi közbiztonsági viszonyok az utóbbi időben ismét jelentősen rosszabbodtak. A hazaok közé vakmerő banditák vették be magukat és egész vidékek közbiztonságát állandó veszedelembe tartják. Gyakran előfordult mostanában, hogy az élénk forgalmu erdélyi hegyutakon autók és kocsikat feltartóztattak és az

utasokat kifosztották. A betörések is napirenden vannak anélkül, hogy a csendőrség munkája eredménnyel járna. A banditák azonban a véresebb merényletektől sem riadnak vissza — amint legújabban jelentik — Fogaras környékén tegnap kegyetlen gyilkossággal párosult vakmerő rablás történt. A Fogaras és Nagyzeben közötti vasuti vonalon fekvő Alsóga-

lambfalva kis vasuti állomása ellen eddig ismeretlen tettesek rablótámadást intéztek. A magányosan álló vasuti állomás főnökét agyonlőtték, az állomás pénztárát pedig teljesen kifosztották. A rablógyilkosságot csak akkor vették észre, amikor a tettesek már régen elmenekültek. A csendőrség az egész vidéken megerősített őrszolgálatot keresi a tetteseket, akik valószínűleg kőbor cigányok lehetnek.

Két nagy malomtűz pusztított és az egyik malom égése valószínűleg gyújtogatásból ered

Bukarest, augusztus 11.
Tegnap este nyolc órakor tűz keletkezett a fővárosi Colentina szénlevő Halberstadt-féle malomban. Azonnal a helyszínére siettek a főváros összes tüzoltó osztagai, de minden erőfeszítésük hiábavalónak bizonyult, mert a malom épülete és berendezése csaknem teljesen leégett. A hatóságok

szigorú vizsgálatot indítottak a tűz okának megállapítására és ezért a malom tulajdonosainak irodáját lepecsételték. A malom épületén kívül harmincöt vagon buza, tizenkét vagon liszt és egyéb őrlemény pusztult el. A malom főgépészét és két munkását a tüzeset miatt letartóztatták. A kár több mint huszmillió lei, amely

ből azonban biztosítás révén csak igen csekély rész térül meg.
Ugyanazok malomtűz pusztított tegnap Krajován is, ahol a Mendel-féle malom szintén teljesen leégett. A lángokat csak a reggeli órákban sikerült elfojtani. A kár meghaladja a kétfélmillió leit. A tüzet minden valószínűség szerint rövidzárlat okozta.

Égett a városi csatorna mert lelkiismeretlenül benzint öntöttek bele és az meggyulladt

Temesvár, aug. 11.
[Véletlenül] köszönhető, hogy Temesvárott nem történt nagy szerencsétlenség. Könnyen megeshetett volna, hogy házak sorai dőlnek össze, lakóikat maguk alá temetik, vagy hogy uttestek omolnak be és a rajtuk közlekedő járművek és járó emberek a mélységbe zuhannak. Szerencsére azonban a baj oka csekélyebb arányú volt és így a nagyobb szerencsétlenség elmaradt. De az, ami történt, így is intő mementó a jövőre nézve.

A csatornázási vállalat egyik munkása a kalapgyár közelében leereszkedett a csatornába, hogy ott tisztítsa munkát végezzen. Az előírás szerint nemcsak azért, hogy jobban lásson, hanem azért is gyújtott gyertyát, hogy meggyőződjék róla, nincsen-e a csatornában gáz. Amint gyertyával a kezében járt a csatornában, az égő gyertya véletlenül kiesett a kezéből és beleesett a csatorna vizébe. Azonban a helyett, hogy kialudt volna, tüzet gyújtott. Lobogó lánggal égett a csatorna és a tűz rohamosan futott előre és végül már körülbelül két kilométer hosszúságban égett a csatorna. Majdnem félóraig tartott ez a különös égés. A munkás akit a jelenség megdöbbentett, nem futott el gyáván, hanem megvizsgálta a csatornatűz okát és meggyőződött róla, hogy a csatornában benzin

ég. A tűz tehát úgy keletkezett, hogy valaki lelkiismeretlen módon benzint öntött a csatornába, amely aztán a víz felületén szétterjedt és a beleesett gyertyától meggyulladt.
Vidrighin Sztán vízvezetési és csatornázási igazgató, akinek a munkája a szokásosan szerencsétlenséget jelentette, most a rendőrség segítségével akarja kideríteni, ki volt az, aki a benzint a csatornába öntötte. Nem lehetetlen, hogy az valamely autógázszállító, vagy gyárvállalatból került oda. Ha történetesen nagyobb mennyiségű benzin került volna a csatornába, könnyen robbanás állhatott volna elő, amely képes lett volna felszakítani az uttestet és házakat rombadönteni.

Ma este van a Magyar Dalárda hangversenye a színházban

Az Obste védekezése a sztancsófalvai gazdák vádja ellen, amelyeket csak hivatalos vizsgálatai intézhet el valamennyi fél megaláztatására

Temesvár, aug. 11.

Ismételten foglalkoztunk panaszokkal, amelyek a sztancsófalvai Obste ellen irányulnak. Emberek adták egymásnak a kilincset a szerkesztőségben és elcsúszták, hogy fáradságos munkájuk gyümölcsét, a termés felét, az Obste elszedi tőlük. A panaszok közül többen elmentek a Magyar Párt temesvári központjának irodájába és ott is elmondták sérelmeiket. A Magyar Párt a bejelentésekről jegyzőkönyvet vett föl azzal a céllal, hogy azok alapján eljár az illetékes hatóságoknál.

Most azután a sztancsófalvai Obste is megszólal ebben az ügyben. Brankov György elnök vezetésével megjelent a szerkesztőségben az Obste határozati tagja és nyilatkozatot adott az ellenük felhozott vádak ügyében.

Miután nekünk is az a célunk, hogy ebben a kérdésben a teljes világosság kiderüljön, helyet adunk ennek a kijelentéseknek is.

Az Obste vezetőségi tagjainak cikkeinkre mondott megjegyzéseik a következők:

— Tévedésen alapszik az a megállapítás, hogy a sztancsófalvai Obste alelnöke Volter Márton, mert az alelnök Schneemann József. Ez azonban lényegtelen személyesére és azért inkább az egyes panaszokra akarunk kitérni. Ami Zabu jegyző földjét illeti, annak az a története, hogy a községben tényleg volt még a magyar időből tizenhat hold jegyzői föld, amelyet a mindenkori jegyző háborítlanul használt még a román impérium elején is. Azonban jött az agrártörvény és a kisajátítás és akkor kisajátították ezt a földet is. A jegyző azonban ennek dacára használta ezt a tizenhat holdat, de mint hérlő.

Mikor azonban az Obste 1927-ben megalakult, a kérdéses tizenhat hold a szövetségnek jutott. A jegyző most már az Obstétól akarta a tizenhat hold földet bérbe venni, azonban kérése nem volt teljesíthető,

mivel mint állami tisztviselő nem bérelhet Obste földet. Nincsen tehát arról szó, hogy az Obste elvette volna a földet jogtalanul.

— Ami Faragó János plébános földjét illeti, itt nem történt megrövidítés. A sztancsófalvai római katolikus plébániának harminckét holdas szeszszója volt. Ugyanannyit biztosít neki a törvény most is. A földet felmérése és új beosztása következtében azonban az történt, hogy a plébános harminckét holdja az Obste tagjába került, ellenben a plébánosnak más helyen osztották ki a harminckét hold földet.

Itt legfeljebb arról lehet szó, hogy a plébános nincsen megaláztatva mostani földjével, de az nem áll, hogy szeszszójától megfosztották volna.

— Botári Romulusznak nincsen tizenegy hold bérlete az Obstétól. Mindössze hét hold bérletet kapott, ellenben ezt keveselte és erőszakkal önhatalmulag elfoglalt még négy másik holdat is. Miután ezt megmivelt és learatta, fáradsága fejében az Obste

meghagyta neki a fele termést, a másik felét ellenben elvette. Ugyanez történt Kiss Mihállyal is, aki önhatalmulag olyan területet mivelt meg, amely a másé volt. Azért kellett neki is a féltermést átengedni.

— Jankainak, aki az Obste vezetőségének tagja, az Obstétól nincsen bérlete. Ami pedig Ciuflee rókási agronómot illeti, az Obste eredetileg nem akart neki bérletet adni, mert állami tisztviselő. Miután azonban írásbeli engedélyt kapott erre vármegyei agrárhivataltól, bérlehetett földet a sztancsófalvai Obstétól. A bérletet azonban nem maga mivelt, hanem kiadta feleségének.

Ezek a feletermések azok, amelyeket az Obste most Ciuflee részére összeszed. Nem kapja tehát jogtalanul a

Roszzul ütötte a taktust amiből összeszólalkozás, majd verekezés és emberhalál lelt

Pozsony, augusztus, 10.

Brunesik Mihály kisbirtokos betért a községi kocsmaiba, ahol már akkor vígan mulatozott három másik földműves: Belka József, Klima István és Hlavinka Mihály. Az ujonnan érkezett vendég odaült közéjük és hallgatta éneküket. Közben egy-két pohár bortól olyan jókedvre kerekedett, hogy az ének taktusát a tenyerével verte az asztalon. Egyszer aztán olyan nagyot talált csapni az asztalra, Klima teli sörös pohara felborult és annak tartalma Belka ruhájára ömlött. Belka erre mérgesen kiáltott:

— Takarodjon a fenébe innen! Semmi muzsikális órzéke nincsen, hamisan üti a taktust és ezenfelül még

más termését.

Ezeket mondták a sztancsófalvai Obste vezetőségi tagjai. Helyet adtunk a vádnak és a védekezésnek. Megvagyunk azonban győződve róla, hogy a kodályok nagyugrítására és a falubeli békeség helyreállítására a Déli Hírnap által indított vizsgálat elmaradhatatlanul szükséges. Azért újból az illetékesekhez fordulunk és kérjük őket,

intézkedjenek, hogy ezt a vizsgálatot minél előbb tartásuk meg és pedig olyképpen, hogy az nyilvános, előre meghirdetett legyen és arra az összes érdekeltek meghívást kapjanak. Csak így fog kiderülni a teljes igazság és csak az elfogulatlan vizsgálat lesz képes arra, hogy az igaz, akár pedig a vélt sérelmek elsimuljanak.

tönkre is teszi az ember ruháját.

Brunesik azonban nem hagyta magát letorkolni, hanem visszafele elt. A civakodásból verekezés lett. Brunesikot Hlavinka János megverte. Brunesik elhatározta, hogy bosszút áll Hlavinkán. Hazament és vadászfegyverét nagy sörrel töltötte meg, majd az éjszakai sötétség beálltával lesbe állott Hlavinkáék háza előtt. Ugy tizóra tájban kinyitott a ház ajtaja és egy férfi lépett az udvarra. Brunesik felémelte fegyverét, célzott és lőtt, majd elmenekült. Éjfél tájban esendőség elfogta. Brunesik akkor tudta meg, hogy nem Hlavinka Jánosra lőtt, akire lesett, hanem annak apját, Hlavinka Mihályt találta el. Az öreg embert a sörterek megölték.

A temesvári inasiskolák részére az idén az ipartestület magaszzerzi be a szükséges tankönyveket

Temesvár, aug. 11.

Az utóbbi esztendő során sok szó esett a tanonciskolai növendékek részére szükséges könyvek beszerzéséről. Régebben ez úgy történt, hogy a könyveket és iskolaszereket az inasok részére a város szerezte be abból a pénzből, amelyet erre a célra az iparmesterek öszeadtak. Az ipartestület azonban ezen a téren takarékoskodni akart és már a múlt évben magaszerezte be mindezeket az iskolai holmikát. Három cég kapta meg árlejtés útján a szállítást hatszázötvenháromezer lelt értékben.

Most, hogy az új tanév kezdődik, az ipartestület ismét megteszi az elő-

készületeket a könyvek és tanszerek beszerzésére. Tekintettel azonban arra, hogy a múlt esztendőből megtakarítások mutatkoznak, ez idén sokkal kevesebb összeg szükséges erre a célra. Az eddigi számítások szerint körülbelül két-zézezer lelt kevesebbe kerül ebben az évben az inasok könyveinek és különböző tanszereinek beszerzése. Az iparosok hozzájárulása is lényegesen esökkenni fog és pedig több mint száz lelt inasonként. A hozzájárulást csak azok a mesterek tartoznak majd fizetni, akiknek inasai vannak és pedig első osztályba járó inas után százhusz lelt, másodosztályosnál száznegyven és harmadik osztályba járóknál száz-

hetven lelt. Az ipartestület vezetői elhatározta, hogy a tankönyvek és iskolaszerek beszerzésére árlejtést iktatnak. A beszerzendő holmit nem egyenként adják át a tanonciskolák igazgatóinak, hanem a tanév elején csak egy nyit, ahány tanuló beiratkozott és minden kéőbben beiratkozó inas részére külön szolgáltatják át a tanszereket.

Az iskolaügy fejlesztése hatóság támogatással

Temesvár, augusztus 11.

Coste Gyula dr. prefektus nagy figyelemmel kíséri a megye kulturális hajlékainak, templomainak, iskoláinak sorsát és a rendelkezésre álló anyagi eszközök segítségével igyekszik az iskolaügyet fejleszteni, a pedagógusok részére új hajlékokat építeni, a régiakat jókarban tartani. Tegnap Bencsik község küldöttsége járt a megyei tanácsnál és az ujonnan építendő ovodák részére megyei támogatást kért. A támogatás tavaly erre a célra kapott támogatást a megyei iskolaszektől százezer lelt támogatást, de ez az összeg nem elegendő volt, ezért tegnap újabb anyagi támogatást kért. A megyei iskolaszektől százezer lelt támogatást, de ez az összeg nem elegendő volt, ezért tegnap újabb anyagi támogatást kért. A megyei iskolaszektől százezer lelt támogatást, de ez az összeg nem elegendő volt, ezért tegnap újabb anyagi támogatást kért. A megyei iskolaszektől százezer lelt támogatást, de ez az összeg nem elegendő volt, ezért tegnap újabb anyagi támogatást kért.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek benit utazások alkalmával

Budapesten a legkell-mesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszállóda

BUDAPEST VII, Raross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szoba-megrendelés és ajánlatos. (565)

Makulatura

kapható a
DÉLI HIRLAP
kiadóhivatalában

Kétezer üres telek

Van Temesvárott, amelyek tulajdonosai szövetkezeti alapon Valósíthatnák meg a lakásépítési mozgalmat

Temesvár, aug. 10.

Városzerte rokonszenves visszhangot keltett a Lakóvédegyesületnek égrády István elnök kezdeményezésére megindított lakásépítő mozgalma. Ma, amikor a lakás drága és mellett nincsen is elegendő számban, sokak örömmel karolhat fel mindenki olyan tervet, amely e két bajnak és egyben a kivitel révén nagyrészt munkanélküliségnek a leküzdésére irányul. Az akció komolyságához szó sem fér, ezt átérzik úgy az érdekeltek, mint pedig mindazok az illetékes hatóságok, amelyek a lakásépítés problémáival foglalkoznak.

Heim Ernő dr. városi tanácsos, aki ezzel a kérdéssel foglalkozik és a lakóvédegyesülettel is folytatott már több ízben eszmecsere a mozgalmáról, nagy jóakarattal nézi a Lakóvédegyesületnek minden lépését ezen a téren. Arról, hogy véleménye szerint miként lehetne az akciót a legelőszévesebben megoldani, lapunk munkatársa előtt a következőképpen nyilatkozott:

— Részvénytársasági alapon a terv igen nehezen valósítható meg, szövetkezeti alapon azonban annál könnyebben. A szövetkezeti törvény kiválésképpen mozdítja elő a terv keresztülvitelét.

Meg kell alakítani a szövetkezetet, amelynek egyelőre természetesen csak azok lehetnek a tagjai, akiknek tehermentes és telekkönyvileg is a tulajdonukat képező telekük van.

Mint hogy Temesvárott kétezer ember kapott építési telket és ha ezeknek csak a fele lép be a szövetkezetbe, már akkor is ezer tagja lehetne annak. Vannak azonban olyanok is, akiknek másuttan jutott a birtokukba háztelkek, de közbejött körülmények következtében még nem jutottak abba a helyzetbe, hogy építhessenek. Ezek is tagjai lehetnek a szövetkezetnek. Már most következik az építés kérdése. Nem mindenki épít egyforma házat és így természetesen annak építési költsége sem lehet egyforma. Ezt a dolgot úgy kell rendezni, hogy mindenki annyi szövetkezeti részjegyet tartozik jegyezni, ahányszor százezer leibe kerül majd a háza. Az öszeget tervek és költségvetés alapján könnyen meg lehet határozni. Egy részvételi jegy minden százezer lei után tízezer lei volna. Ennek tíz százalékát, vagyis ezer leit azonnal kell befizetni, a többit pedig huszonnégy, esetleg csak tizenkét havi részletben.

Az építéshez szükséges összeget azután a szövetkezet adja kölcsön. A garanciát képezi a telek, a befizetett részjegyek összege, valamint a készülő ház.

Ha a szövetkezetnek magának nincsen elegendő pénze, hogy az építési költségeket — feltéve, hogy az építkezés nagy tempóban indulna meg a szövetkezeti tagok között — úgy könnyen teremtheti elő a pénzt azoktól a hollandus és német pénzcsoportoktól, amelyek erre hallomáom szerint már eddig is késznek nyilatkoztak a kölcsön megadására. A házak építéséhez

szükségei kölcsönt az építő maga nem kapná kézhez, hanem azt a szövetkezet kezelné. Ugyancsak előnyös volna az is, ha a szövetkezet tökéletes építőmesterekkel állapodna meg az építésre vonatkozólag. Mentől több ilyen építkezést kap egy-egy mester, annál előnyösebb feltételek mellett vállalhatja azt. A házak ekészülése után a telektulajdonosok beköltöznének a házakba és fizetnék a méltányos házbért. A házbér az amortizációt szolgáltatná. Bárkinek joga van a kölcsönt előbb is visszafizetni, mint amennyi időre az meg van állapítva.

A kölcsön teljes kifizetése után a házat telekkönyvileg is a telektulajdonos nevére írják. Minthogy a szövetkezet altruisztikus célokat

szolgál, az esetleges kamatjöveldelmekből alapot kell teremteni újabb telek vásárlására,

amelyeken később olyan egyének részére építenének házakat, akiknek telekük nincsen. Természetes, hogy ezeknek is kellene szövetkezeti részjegyeket jegyezni és pedig nemcsak az építési költségek, hanem a telek értékének minden százszázalékos arányában is.

Mindaz, amit Heim Ernő dr. tanácsnok mondott, azt bizonyítja, hogy behatóan foglalkozik a kérdéssel. Megszívlelendő tanácsok ezek. És ismervé a Lakóvédegyesület mozgalmának nagy körültekintését, biztosra vesszük, hogy az elmondottakból sokat fog felvenni a terv megvalósítási programjába.

A halálba sétált egy matróna, mert félt a hosszadalmas betegeskedéstől

Temesvár, augusztus 11.

Biró József ismert bérkocsi volt Temesvárott és mikor néhány évtized előtt elhalt, kis vagyonát a feleségére hagyta. Özvegy Biró Erzsébet, aki már tul volt jóval a hetvenedik éven megegyezett a Nagytöltés-utca 10 szám alatt lakó Gottág József Turulgyári munkással, hogy a vagyonát neki adja s ennek fejében Gottágék eltartják. Az öreg a szony szépen csendesen éldegélt azóta Gottág József házában és nemrég érte meg hetvenötödik születés-napját.

Tegnap reggel Gottágné, aki ágyban fekvő beteg volt, száz leit adott Biró Erzsébetnek és arra kérte, hogy menjen a piacra bevásárolni. Egy óra múlva egy Bayer József nevű hét éves kisfiu, aki Gottágék szomszédságában lakik, beállított Gottágnéhoz, elhozta a bevásárlási szatyort, amelyet Biróné elvitt. A kisfiu elmondta, hogy az öregaszony a Kis-téren levő parkban ül és sir. Gottágné azonnal a Kis-térre ment, de Biró Erzsébetet már nem lelte ott. Erre bejelentették Popescu Mihály rendőrigazgatónak Biró Erzsébet eltűnését.

Este Nyári Miklós a Szubolyásza pataknak a gyárvárosi temetőnél folyó részénél egy női hullát talált a vízben. Megállapították, hogy a hullát az eltűnt Biró Erzsébettel azonos holttestet a gyárvárosi temető hullaházába szállították. Gottág József elmondta, hogy Biró Erzsébet sokat betegeskedett és több zür emlegette, hogy inkább öngyilkos lesz, semhogy sokáig kelljen ágyban betegen feküdni. Azt hiszi, hogy a nehéz betegégtől való félelmében követte el tettét.

A gyilkos verseket ír a börtönben, amelyekben megölt áldozatai iránti szerelméről dalol

Marseille, augusztus 10.

Néhány hét előtt világszenzáció volt a marseillei kékszakáll esete, aki többszáz nővel állott levelezésben és miután megismerkedett velük, megkaparintotta pénzüket és eltette őket láb alól. A véletlen vezette nyomra a rendőrséget, mely hosszas hajsza után elfogta a tömeggyilkost, akit a marseillei fogházba szállított. Itt azonnal megkezdtek kihallgatását.

Pierre Rey bevallotta, hogy három nőt meggyilkolt, de többről nem akart tudni. Ezt a három gyilkosságot nem tagadhatta, mert bérelt villája pincéjében megtalálták a szerencsétlen nők hullait.

Alig tartózkodott egy hétig a fogházban, mikor éhségztrájkot kezdett, de mikor látta, hogy mesterségesen táplálják, abbahagyta az éhségztrájkot. Következő napon már papirost és tintát kért a fogház igazgatójától

és verseket kezdett írogatni. A versek mind lírai ömlengések voltak, melyekben szerelméről dalolt az általa elpusztított három nő iránt. A versfaragást azonban csakhamar meguntta és ekkor azt követelte, hogy vigyék a veztőhelyre, majd imakönyveket kért, amelyeket meg is kapott. Ettől fogva éjjel-nappal állandóan imádkozott. Időnként kihallgatta a vizsgálóbíró, de Pierre Rey mind szófukarabb lett.

Tegnap ismét magához hívatta és ki akarta hallgatni a gyilkosságokra vonatkozólag. Pierre Rey

kijelentette, hogy semmire sem emlékszik. Mereven nézett maga elé és legtöbbször úgy tett, mint ha nem értené, vagy nem hallaná a hozzá intézett kérdéseket.

A vizsgálóbíró hirtelen feléje fordult és megkérdezte tőle, hogy hívják. Pierre Rey zavaros tekintettel nézett

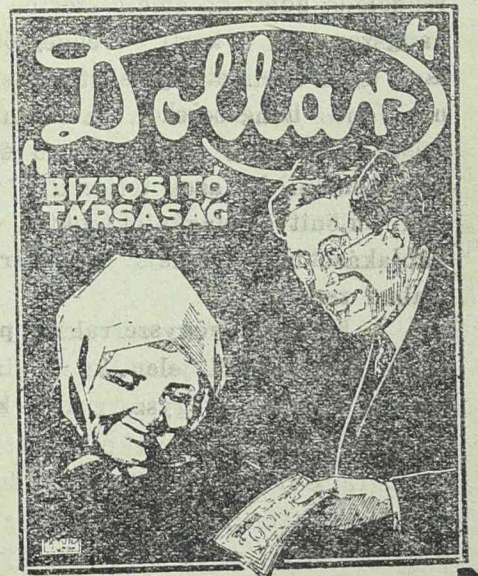
a vizsgálóbíróra és azt mondta, nem emlékszik. A tömeggyilkost most orvosi megfigyelés alá helyezik, hogy tényleg megtévelyodott-e, vagy pedig csak szimulál. Ez utóbbi eset valószínűnek látják, mert az a gyanu, hogy áldozatainak száma sokkal nagyobb, mint azt ő vallotta és így akar a büntetéstől szabadulni.

Heti befizetés segítségével a szegény emberek is lakáshoz juthatnak

Temesvár, aug. 11.

A legutóbb lefolyt impozáns méretű gyűlésből kifolyólag kiküldött előkészítő bizottság serényen folytatja az építési munkálatokhoz szükséges előmunkálatokat és ezután is kéri az érdekelteket, hogy építési szándékukat, különösen, ha telektulajdonosok, mielőbb jelentsék be a Lakóvédő egyesületnél, hogy az építetők igényei figyelembe vehetők legyenek. Az előkészítőbizottság figyelemmel akar lenni arra a sok oldalról megnyilvánult kívánságra, hogy azoknak is gondoskodjék lakásról, akik sem telekkel, sem megfelelő tőkével nem járulhatnak hozzá az építkezéshez. Heti befizetéses alapon ezeknek is lehetővé teszi, a jövő év folyamán ezen akcióban résztvenni, amelyre nézve a részletes tervezet most kész és pontos felvilágosítást kaphat minden érdeklődő a hó 14-től kezdve a Lakóvédő egyesületnél.

Nagyon természetes, hogy a Lakóvédő egyesület eme akciójának alapja a telek és készpénz hozzájárulás, ezzel és az egyesület által megszerzendő külföldi tőke segítségével óhajtja lehetőleg az idén fölépíteni a jelentkezők arányában az új lakóházakat. Az ezen építkezések folytatásának mutatózó azonban az egyesület a fenti módon kiszámított olesó heti lefizetésekkel kapcsolatosan a szegény osztály részére is gondoskodni kíván megfelelő lakóházakról. A Lakóvédő egyesület minden támogatást megérdemlő ezen akciójához naponta jelentkeznek egyesek és testületek csatlakozásra és így annak sikere biztosítottnak látszik.

TURDA,
Piața Mihai Viteazul Nr. 33

Felvez kölcsönösségen alapuló biztosításokat halálesetre

100.000 — lei erejéig

18—79 éves korhatárig orvosi vizsgálónélküli csekély tagsági díj mellett (1000 — lei tagsági díj, 100 — lei hozzájárulás, 1400 t gból álló csoport)

Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciáiról.

Megbízható ügynököket magas jutalékra és fixre felvesszünk.

1-2 szobás házak heti és havi Kardostelep részletfizetésre eladók Telef.: 11-03 intézőségénél

Hírek

A házaselet

nem olyan egyszerű, mint azt talán sokan — nemházasok — képzelik. A házaseletnek is megvannak a maga nehézségei és bizony sokszor esztendőkbe telik, amíg a házaseletben összeházasított lelkek is összesimulnak. A családi élet állítólag, különösen Amerikában, hanyatlott. Erről, valamint a házaselettel általában igen érdekes és figyelemreméltó dolgokat mond el George Apel, a válópörök bíróját, kit Amerikában a házaselet ügyek leg-hivatottabb szakértőjének tartanak. Hallgassuk, hogy mit mond a házaselettel kapcsolatban és a házaselet kritikájáról esztendőjéről:

— Egyáltalában nem értek egyet azzal az általános nézetrel — így ír — hogy a házaselet erkölcsileg hanyatlóban volna nálunk. 1910-ben a lakosság 38 százaléka élt házaseleti kötelezettségben. A házaselet akarók száma nem hogy csökkent volna, hanem ellenkezőleg két százalékkal emelkedett. A válópörök száma sem alakult oly kedvezőtlenül, mint általában mondják. Mult évben huszonnégy millió házaspár közül csak 180.699 vált el, még pedig jobbra a felsőbb társadalmi körökben. Nevezetesen körülírjuk, hogy a válópörök statisztikájában az

Fizessen

elválásoknak csak negyefél százaléka az a házaselet első évében; viszont a házaseleti elválások száma hatvanhat százalékra emelkedik a házaselet második esztendőjében, amelyet esztendőként tekintenek a házaselet kritikái évének kell tekinteni. A házaselet harmadik esztendőjében az elválások száma negyven százalékra csökken, a hetedik esztendőig fogva pedig meglehetősen alacsony marad. Ezt a nagy mértékben figyelemre méltó tényről én annak tulajdonítom, hogy a gyermekek gyakran tartóztatják vissza a házaseletet a megfontolatlan elválástól. A gyermekek kedvéért való kibékülés meglehetősen közönséges jelenség.

— Az éjszakai zene szabályozása. Crenian Aurél rendőrprefektus rendeletet adott ki, amely szerint fuvó hangszerekkel kerti vendéglőkben csak éjjel tizenkettőtől lehet muzsikálni. Vonós hangszereken az ilyen helyiségekben csak akkor szabad éjjel után zenélni, ha azok teljesen el vannak különítve magánlakásoktól. Magánlakásokban csakis kapuzárásig szabad zenélni.

— A katonai gyógyszerraktár panamája. Bukarestből jelentik: Megirtuk, hogy a katonai gyógyszerraktár körül nagyszabású visszaéléseknek jöttek a nyomára. Két letartóztatás már történt és a kiderített csalással kapcsolatban tegnap letartóztatották Straja gyógyszerészkapitányt, a katonai gyógyszerraktár egyik vezetőjét is.

— A magyar olimpiai bajnok boltbérére. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy Kereszttest, az olimpiai birkózóbajnokot Budapesten nagy ünnepélyességgel fogadták. Kereszttestnek, aki kereskedő, legnagyobb gondja volt augusztusi boltbérének kifizetése. Mikor Vas, miniszter erről értesült, azonnal intézkedett, hogy Kereszttest boltbérént kifizessék.

Veretlen magyar vivó az egyéni olimpiai kardversenyben és kitünő magyar eredmény az uszásban

Amszterdam, augusztus 10.

A kard csapatverseny magyar győzelme után, amely Petschauer bravuros teljesítményével Magyarországnak hozta meg az olimpiai világbajnokságot, sor került az egyéni kardvívásra. Az összes csoportokban a magyar vivók bekerültek az elődöntőbe. Még tegnap sor került a kardvívás középdöntőjére is, amelyben Terstyánszky 5:2 arányban legyőzte a román Dolcescut, Petschauer 5:0 arányban az amerikai Hoffmant, Gombos 5:2 arányban a svéd Ossiet, amivel biztosították a magyaroknak a mai döntőben való részvételét. Petschauer most már huszonkilenc asszót vívott és valamennyit megnyerte. A francia vívószövetség máris tízezer frankot aján-

latot tett a magyar mesternek, akit három éves szerződésre hívtak meg. Petschauer azonban kijelentette, hogy amatőr akar maradni Budapesten továbbra is. Klebelsberg kultuszminiszter a csapatgyőztes magyarokat és a második helyen győzött olaszokat táviratilag üdvözölte.

A száz méteres gyorsúszás előmérkőzése során a magyar versenyzők válamennyi csoportban bekerültek a középdöntőbe. Bárány ideje csak 1.02 másodperccel volt gyengébb a világrekorder Arne Borg idejével.

Késő este érkezett jelentés szerint Petschauer, Gombos, és Terstyánszky feltétlenül bejutnak a döntőbe. A bokszolók közül a döntőbe jut Kocsis, akinek a második hely biztos.

— **Kitüntetett temesvári kereskedő.** Szenes Dezsőt, a Deutsch Testvérek udvari szállító cég beltagját, a kereskedelem és ipar terén szerzett érdemeit elismerő rendjellel tüntették ki. A hét évtized óta fennálló és az ország határain túl is előnyösen ismert tekintélyes cég fejlődésében Szenes Dezső élénk tevékenységet fejt ki, sulyt helyezve az üzlet jó hírnevének megőrzésére. Közgazdasági munkássága közepette mint az adómegállapító bizottság tagja, a legnagyobb lelkiismeretességgel és buzgalommal védte a kereskedelem és pol-

elő a

gártársai érdekeit. Sokoldalú elfoglaltsága mellett szakirodalommal is foglalkozik és mint a Textilindustrie zürichi közgazdasági lap állandó munkatársa figyelemre méltó szakkikket ír. Szenes Dezsőt megérdemelt kitüntetések alkalmából öszinte szerencsekívánatokkal keresték fel.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindegyiket az ingyenes tájékoztatót** (Conducatorul prin Timisoara).

— **A józsefvárosi magyarság nyári epéje.** A Józsefvárosi Magyar vasárnap, augusztus 12-én, délután öt órakor a Szabadsági uton levő Seprényi-féle vendéglőben nagyszabású műsoros nyári mulatságot rendez, amelynek jövedelmét jótékony célra fordítják. A mulatság alkalmából a józsefvárosi templomtól a Seprényi-vendéglőig autóbusz fog közlekedni.

— **Letartóztatott törvényszéki bíró.** Bukarestből jelentik: Crucescu ursiceni törvényszéki bírót sulyos visszaélések gyanúja alatt letartóztaták.

— **Véglegesített temesvári tanár.** A közoktatásügyi miniszter Perian Joachim temesvári énektanárt véglegesítette állásában.

— **A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.**

— **A felbujtással vádolt apácák.** Lexikóból jelentik: Obregon gyilkosának felbujtásával tízenegy apácát vádoltak, akikkel most nyilatkozatot irattak alá, amely szerint elismerik az új egyháztörvényeket. Ezután szabadon bocsátották őket.

Déli

— **Félt a gyermektől.** Reinerz Józsefné a Sági-uton lakó asszony gyermekáldástól félt és azt megelőzően valami magafőzte kutyvalékot vett be. Ettől rosszul lett és az értesített mentők a kórházba szállították, gyomormosást alkalmaztak rajta.

— **Kofák egymás között.** Anghia Juszti és Buzgay Juliánna piaci árusnők a józsefvárosi Sándier-téren valamin összekülönböztek és nekimentek egymásnak. Anghia Jusztin felvágta Buzgay Juliánna fejét és azt olyan erővel vágta Buzgay Juliánna fejéhez, hogy azt betörte. Buzgay Juliánna mentők részvételével első segélyben

KABITÓSZER A HANGSZER
BEN, Budapestről jelentik: Teleszlovákiaiból Hidasnémetin Magyarországra tízenet tagból állítólagos svéd zenekar akarta átengedte őket, amikor az egyik trombitájának rejtékérsze véletlenül kinyitott és abból nagymennyiségű különböző kábítószert a főherceg Nyomban őrizetbe vették az egészségségét és ekkor a különböző hangszerekben, dobokban, cintányérokban trombitákban nagy mennyiségű kokain, heroin, opiumot és morfiomot találtak.

— **Déli Hírlap panaszkönyve.** Tük a következő levelet: Tekintet Szerkesztőség! Eddig abban a hiszemben voltam, hogy a posta van hogy a közönség érdekeit szolgálja és úgy tudtam, hogy hivatalosan tartozik a postai értékekkel árusítás is. Most ennek ellenkezőjéről kel meggyőződnöm. Ajánlott levelet adtam fel a késő délutáni órákban és úgy akkor közönséges levelet is felajánltam adni. Miután nem volt bélyeg ott kértem, ahol az ajánlott levelet felvették. Megtudtam, hogy bélyeg másik helyen kapok a főpostán. Ott kértem, de azt mondták, menjek valamelyik trafikba vásárolni. Kénytelen voltam a főpostáról visszajönni a városba, ahol azután az egyik trafikban kaptam is bélyeget. Lehet, hogy nincsen igazam, de én mégis úgy lelem, hogy postai értékekkel el sorban a postán kellene a közönséget kapni. Aláírás.

— **Halálos végű korcsmázás.** A goszláviai Mol községből jelent Polics István dalmáciai származású adai földműves Molra ment és a korcsmában mulatozni kezdett. Szomszédok asztalnál nyolc fiatal gényült, akik zeneszó mellett szór-

Hírlapra

koztak. Ebből szóváltás támadt, Polics belekötött a legényekbe, akik szerencsétlen embert botokkal annyira össze-visszaverték, hogy a kórházba történt szállítása után meghalt. Gyilkos legényeknek sikerült elmenekülni.

— **A Magyar Dalárda mai hangversenye.** A Temesvári Magyar Dalárda miként megirtuk — ma este a városi színházban hangversenyt rendez. A hangverseny jövedelmét a dalárda kirándulására finiszírozására fordítják. A hangversenyt a királyhimnuszal nyitják meg, utána előadják azokat a férfikarokat, amelyekkel a hágnemzetközi dalosversenyen résztvevőnek. A műsor fénypontja egy latin nyelvű szövegű kórus, amelyet a jelenleg egyik legnevesebb holland zeneszerző Dávid egyik zsoltárára komponált.

— **Halálozás.** Özvegy Prazic Julianna, született Joanovits, gyárvarói Hajó utca tizenynolc szám alatti lakosán meghalt. Halálát leánya, férjeze Nicoarané és veje gyászolják. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsült hetetlen szolgálatot tesz az által, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelemé tették, hogy a Ferenc József víz „gész sereg féltudali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 1933

MEGJELENT

az erdélyi könyvpiac szenzációja, Szigethy József szerkesztésében Kolozsvárott a

ZENEI, MŰVÉSZI ÉS IRODALMI DEKAMERON

T a r t a l m a :

Zeneművészek, magán és hangversenyénekesek, operaház és a magyar színház művészeinek arcképes életrajzai. 100 magyar író szépirodalmi műve. A dalosszövetség vezetőinek csoportképei. Remek kiállítás! Gazdag illusztráció! 2230

Könyvkereskedőknél nem lesz árusítva!

Utánvétellel küldi Szigethy József szerkesztő, Cluj, Kereszt-utca 2. Ára 500 lei.

Horribilis válságú. Athenlől jelentik: Nagy feltűnést keltett, mint meretes, hogy görög banditák két képviselőjelöltet elraboltak és magas váltságdíjat követelnek. Melasz képviselőjelöltet egy hét előtt rabolták, mire a görög bank most hét millió kármát adott Melasz családjának, hogy a rablólktól kiváltsák.

— Széngáz megölt egy fürdőző lányt. Ujvidékről jelentik: Antonovics Lyubica cserevici gazdag lány a napokban látogatába érkezett utakra Brankov Marina nevű áránőjéhez. A két leány elment az utaki fürdőbe, ahol közös kádat vettek ki. Minthogy sokáig nem jöttek ki, a kopogtatásra sem vála zoltak, a kük törték az ajtót. A két leány eztelenül ült a fürdőkád vizében. Antonovics Lyubica már halott volt, Brankov Marinát azonban az előhíró orvos hosszú élesztgetés után agához térítette. Megállapították, hogy a fürdőkád vizének melegítéséhez szénét használtak és mert a primitív kályha nem volt jól elzárva, az így fejlődött gáz a kabinban elterjedt okozta a szerencsétlenséget.

Megújította

...nak a gliccserek is. Milánóból jelentik: Hetek óta tart az abnormális hőség Európa legtöbb vidékén, így a Dolomitokban is, ahol a nagy meleg következtében a gliccserek hatalmas robajjal olvadni kezdenek és a mélységbe zuhannak. A közeli községek lakossága pánifélelemben él és több déltiroli faluban esőért könyörgő örmenetek létesültek.

* Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében négyogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen esapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étappal: paradicsomleves, tökkáposzta eltéttel, bőfstök tükörtojással, tészta. Lejes ételek is kaphatók. Egy esti ebéd 30 lei.

A nagyváradi színház Janovits Jenő kapta meg. A nagyváradi színház bérletét a város állandó választmánya Janovits Jenő dr. kolozsvári színigazgatónak adta ki. A Magyar Párt nagyváradi vezetőbetei már a napokban nyujtottak be a várososhoz kérvényt azzal, hogy a színházat Janovits drnak adják ki és az állandó választmány ülésén a román tagok többsége is ennek a kívánságának adott eleget. A bérleti és egyéb feltételeket később állapítják meg.

Reklámok, hirdetések, tervezését elvégezzük.

Jó Klisé Biztos Siker!

MŰVÉSZI KIVITELBEN OLCSON KÉSZITŐ FENYŐ CINKOGRÁFIAI MŰINTÉZŐ TÍMISOARA

Olla
... a mi
... nőség tek...
... telében

„OLLA”
GUM...?

Végrendelet

Irta: Berényi János

A rokonok csoportján végigrándult a dühös nyugtalanság, amikor Márka belépett a szobába.

— Apám!

Egyenet az após ágya felé tartott, a többieknek inkább csak a szemével köszönt. A fakó, megapadt arcú öregember kicsit fölemelkedett, karjait a dunna fölé csuszattatta. Márka kezét csókolt neki.

— Te vagy Márka? Azt hittem nem is gyössz — suttogta fáradt-boldogan az após.

— Gyöttem vóna, nagyon is gyöttem vóna. De csak tennap kaptuk a sürgönyt. Pedig úgy van jelözve, hogy má tennapelőtt föladták.

— A sürgönyt? Csak tennap kaptad a sürgönyt? Tennapelőtt délben köllött vóna olvasnod. Legkésőbb.

Márka vállat vont, a fejkendőjét csomózgatta az álla alatt.

— Köllött vóna. De mégse gyött.

— De itt túl meleg van — állapította meg Márka — egész fülledt a levegő, ha belép az ember. MÉR nem nyissák ki az ablakokat?

Nem mozdult senki. Fölesukló haraggal pillogtak egymás felé, min-

már

denki a maga fölpiperézett fájdalmát strázsálta feketén és féltékenyen, mint a busító téli délutánok kint gubbasztó madara.

— Az ablakot apám, kinyissam egy kicsit, ugye?

Az öreg bólintott. Pillája alatt kényü vízőseppet választott ki a meleg hála. A néni mentaszagu kendőjével tapogatta az orrát, Márka intett neki, hogy tárja ki az ablakot. Ómaga az ágy takaróját huzta föl, lábtól is eligazgatta. A beteg elvékonyodott karjait gyöngéden visszamelte a takaró alá.

— Teruskám egy vánkót. A fejé alja nagyon alacsony. Rozi néni egy törülközőt hamar, te meg Julis, ódd csak föl a motyómat, egy kis gyümölcs van benn meg sütemény.

Negyedóra mulva mind mozogtak. Hallgatagon, fojtott dühre boruló alázat elcittulásával és Márka szuró vezényszavaira.

Az ablak miatt szorongó néni, hogy szóltan ne maradjon végérvényesen, a levegőt próbálta elégegni. Márka nagylelkűen beleegyezett, a néni becsukta az ablakot eredményesnek ígérkező tevékenységgel, de a lelkén nem apadt meg a ke erü tenger, érezte, hogy így is vesztett, ezzel is Márka nőtt. A sógorasszony kibontotta Márka magával hozott utimotyóját, Terus föléle ztett háziassággal igye-

— Három falut elpusztított a földrengés. Batáviából jelentik: Batávia vidéken és a környékbeli szigeteken erős földrengés volt. A rengések egyre ismétlődnek, Palove szigetén a Ra-

kézt vánkóért futni, Rozi néne színpogva, egyébre ügyetlen alázatosságbá huzódottan tartotta a törülközőt.

— Nézzé má — fordult az ágy felé Márka — egy kis gyümölcs. Nagyon jót tenne.

Kurta kelleme, ujjai belesüppedtek a faj őszibarack dévaj pofácskájába. Kettéválasztotta, a mézes zamat végigesurgott a tenyerén, lágy fehér bele olyan volt, mint a vatta és rajta a vörös mag, egy vér-recés kis szív. Márka szépen kiemelte, a félbarack vastag kagylójából, a gyümölcs napverte nyers-arc izü husa jószaggal lehelte be a szobát és a gyászban bóbiskoló rokonokat megint a sarokba esaholta, dühödten egybeverődött nyájába, mint a goromba kuvasz a juhót.

— Szőlőt is hoztam.

Az öreg elfogya ztotta a félbarackot. A szőlőből csak néhány bogyót izlelt. Följebb emelkedett a párnákon, ujjai erőtlen görcsbe hajoltak a menyecske könyöke alatt. Félig ijedten az ablakra bámult, de már az se jelentett neki sokat, csak egy szürkeségbe géberedő foltot.

— Márka lelkem — hebegte — a Józsa, hol van a Józsi?

Márka szeméből kiugrott a sírás.
— A Józsi is jönni fog. Kaszárnyában van a Józsi, katoná. De irtuak

az

neki, jönni fog. Mára vagy holnap.

— Te jó vagy Márka — erőlködött mégegyszer szóra az öreg — szeresd a Józsit. Mindig jó voltál... Tudtam... a fődét is...

Köhintett, halkabban folytatta:

— A legjobb főd... a törökpusztai rész... Husz hold. Az a ti részetek lesz, a Józsié... Jegyzőnél van a végrendelet rula.

— De apám...

Az öreg szemébe mégegyszer fölnyitott az élet. Pillája lefelé konyult, széles nehéz árnyékot lendített a szeme fölé. A lélekzet is lassan emelkedett a mellében.

— Te cudar, még meghalni se engedted nyugton — vicorgott Márka felé az egyik sógornő — te kizelgő, alattomos, céda te!

Márka viszanézett, hallgatva, de győztes daccal. husos tenyerét az öreg arca felé csuszattatta. A beteg akkor már szürödni érezte a vérét, maga alá, valami langyos mélységbe. Szeme nem csukódott le, a lélekzet finom szálát elnyirta a mennyei ezüstolló. A fiatal kéz után szeretett volna nyulni, arcán moolygás ütözött ki. De csak félig, lassan előrerajzolódó vonalakal. A másik felét már magával vitte a tulvilágra.

katinda vulkán kitört és rengeteg kárt okozott. A földrengés három falut tönkretett. Tíz ember meghalt, rengetegen megsebesültek.

A Belváros központjában, a Lloyd-soron, 2 részből álló, szép nagy

üzlethelyiség,

amely bármilyen üzlet vagy iroda részére alkalmas, lépés nélkül azonnal

kiadó.

Érdeklődők adják le címüket a kiadóhivatalban.

— Felrobbant üzlet. Budapestről jelentik: Óbudán egy üzletben felrobbant a benzines hordó. Az üzletben levők közül hatan halálosan megsebesültek.

— Csecsemő hullája a tóban. Debrecenből jelentik: A csolnakázó-tóban két gyermek egy csecsemő hulláját találta, amelyre hatalmas természkő volt rákötve. A bestiális gyilkosság ügyében a rendőrség megindította a széleskörű nyomozást.

* A legszenzációsabb varietéattrakciók lépnek fel a Royal Bar teljesen új augusztusi műsorában. Ivy Lanos Amerika csillaga, a legesodásabb táncosnő, Sisters Dalvern, Josefina Baker legjobb utánczó. Puliet Victor, a legelegánsabb akrobatikus táncospár, Hassen Kader et Tadmá, Hassen eredeti egyiptomi akrobaták. Sisters Carén, a berlini Metropol tagjai. Lu Ehrich szubrett, Giranoff balalaikaművész, Chinida Hessen balettáncosnő, mind olyan elsőrangú erők, melyeknek még itt nem voltak láthatók. Műsor kezdete este pont fél 11 órakor. Asztalok előre rezerválandók.

— Gazdag ember létere a nyomortól félt. Zágrábból jelentik: Bertics Artur hetven éves zágrábi kereskedő, aki husz év óta feleségétől különváltan él, néhány év előtt visszavonult üzletétől. Jelentékeny vagyont gyűjtött életében és az részint belföldi, részint külföldi bankokban van elhelyezve, amely Berticsnek gondtalan megélhetést biztosított. Hónapok óta Bertics mégis mindig arról beszélt ismerőseinek, hogy attól tart, pénze hamarosan elfogy és majd ag-

előfizetést?

korában kénytelen lesz koldulni. Többször hangoztatta azt is, hogy a nyomort nem bírja és inkább öngyilkos lesz. Hétfőn délben végre is hajtott a tettét. Egy nagy konyhakéssel harakirit követett el és mire rátalált a cselédje, már halott volt.

— Tűz a mehalai határban A mehalai határban tegnap reggel a mezőn eddig még ki nem derített okból tűz támadt. Egy kazal széna gyuladt ki. Az előhívott tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet mielőtt az még tovább arjedhetett volna.

— Összekötötték és a sinekre fektették. Ujvidékről jelentik: A Beocin és Ujvidék közötti vasuti sineken összekötözve eszméletlen állapotban találtak Papes Péter ledincei kerületi erdőört, akinek személyazonosságát a karjára tetovált nevből állapították meg. Papes a ledincei erdőben mulatságot rendezett és erre meghívta több ismerőst. Halvaosora közben Papes összeszólalkozott két legényvel, ebből verekedés lett és a legények véresre verték az erdőört, aki eszméletét veszítette. Azután Papest kötéllal összekötötték és a vasuti sinekre fektették azzal a szándékkal, hogy a vonat gázolja haláira. Arra haladó emberek azonban észrevették és kórházba szállították. Papes tegnap belehalt sérüléseibe.

Grafologus

analiziseket elvállal. Részletes analízis 80 lei. Levelek

GARA tanár, Ineu (Aradmegye) címre küldendők. 1590

Kilencéves csodaszűz

A vallási fanatizmus új csodája Csehszlovákiában — Hiábavaló a papság felvilágosító munkája

Pozsony, augusztus 9.

Közkezeleg a csehszlovákiai Pozsonymegyében Tild. Tildnek nincsen temploma. A legközelebbi templom a félórnyira fekvő Csiffáron van, annak befogadóképessége kicsiny és abból már va' arnaponként is kiszorulnak a tildiek.

Érthető tehát, hogy templom után vágyakoznak, bár pénzük nincsen hozzá és állandóan arról beszélnek, hogy

a templomot a dombra kellene építeni, ahol a nép hite szerint állt is valaha egy szűz Mária tiszteletére épített templom, melyet a törökök lebontottak.

A kilenc éves csenevész, vérszegény Petrőczy Matild agyát is tele tömték a templomépítésel, a kislány, aki naponta ott legejtette lábait a körtefa körül, július végén a nagy hőségben rosszul lett, ájultan találták a fa alatt. A lányka, amikor magához tért, félrebeszélte. Sok mindenféle zagyvaságot fecsegett össze-vissza és lázálmaiban többször emlegette a templomot is. Anyja híresztelni kezdte a községben, hogy lányának látomásai vannak. Kiment gyermekével a dombon álló körtefához, ahol a kislány elájult és ott anyja szuggesztiójának hatása alatt kijelentette, hogy Szűz Máriát látja, aki különböző csodákat fog véghezvinni.

A látomásoknak híre terjedt és azóta állandóan a kíváncsiak nagy tömege kíséri a lányt a dombra.

Annak ellenére, hogy a környékbeli összes templomokban a papok szószékéről cáfoiták a tildi csodát és a zarandoklást bűnnek nyilvánították, a fanatizált néppel nem lehetett birni.

Már a kora délutáni órákban kezdődik a népvándorlás és napnyugta után a dombon a szó legszorosabb értelmében nem lehet mozogni a sok embertől. A csodaszűz, ahogyan a lánykát elkeresztelték, szertartásos viselkedése nem mindig ment az izgalmaktól. Legutóbb több ezer ember jelenlétében felszegett fejével az eget figyelte mikor hozzámert egy pap és rákiáltott a lányra:

— Mit látsz?!

A lány fellet helyett sirógüresőt kapott, de az erélyes papra ez egyáltalán nem hatott.

hanem a tömeghez intézte szavait:

— Ez a lány bolondit titeket, ez nem lát semmit.

Közben a lány megnyugodott és azt válaszolta:

— De igenis látom szűz Máriát, Magyarország Patrónusát, szegények oltalmazóját.

— Semmit látsz, csak ismételte a lelkész — és ti népek, ne hagyjátok magatokat félrevezetni ettől a gyerektől, menjetek haza.

A pap még egy ideig várakozott, de mikor látta, hogy szavainak nincsen foganata, eltávozott.

Erre a lány anyja kijelentette, hogy a gyermekét többé nem fogja a körtefához kiengedni, miért is a nép ne jöjjön többé!

— Én pedig idejövök még zárt ajtón át is, mert engem szólít szűz Mária, replikázott a lány.

jetek ide emberek és imádkoztatok, mert ez a hely templom.

Egyszerre egy öreg asszony elkiáltja magát:

— Jaj édes Máriám, de jó lilomillatot érzek.

— Ni, — válaszolja egy másik — csupa merő virág a fa.

— Csakugyan — hallatszik több szájból — csupa, csupa virág.

Erre egy hitetlen parazt villanylámpával bevilágít az ágak közé, ahol persze semmiféle virágot sem lehet látni.

A leány három hét alatt mintegy hatvanezer embert toborzott a

körtefához

és a legfigyelemreméltóbb, hogy nemcsak a nép hiszékeny gyermekei jártak el és járnak a dombra, hanem az utóbbi napokban autókön, hintókön és egyéb járműveken ugynevezett kulturáltabb egyének is eljárnak a csodához.

Petrőczy Matild az izgalmaktól máris egészen sárga, beteg és ha tovább kell folytatnia a csodalátást, rövidesen elpusztul.

A kivonult esendőörök passzive viselkednek, a nép imádkozik és azután elszóródnak a szélrózsa minden irányában.

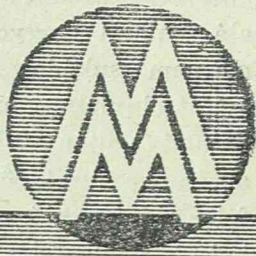
Közgazdaság

Temesvár város közgazdasági érdeke. Lugoról jelentik: Két évvel azelőtt egy pénzesoport Temesvárott cukorgyárat akart létesíteni, azonban elállott ettől a tervétől, mert a város részéről sem telket, sem egyéb kedvezményt nem kapott. Erre a cukorgyárat Aradon létesítették, ahol az nagyszerűen virágzik is. Az aradi sikereken felbuzdulva a pénzesoport most egy második cukorgyár építését tervezi. Ezt az új gyárat Lugoson akarják létesíteni és az erre vonatkozó tárgyalások már meg is indultak.

Szabad devizaforgalom Csehországban. Prágából jelentik: A cseh pénzügyminiszter lemondása után olyan hírek kerültek forgalomba, amelyek a devizaforgalom szabaddátételét kétségbevetették. Ezzel szemben a valóság az, hogy Englich volt pénzügyminiszter tervei alapján a devizaforgalom korlátozását megszüntették. A jövőben Cseh zlovákiában bármilyen összegű devizaüzlet a Nemzeti Bank

engedélye nélkül is lebonyolítható. A Nemzeti Bank erre vonatkozó rendelete a napokban jelent meg.

Árlejtések közmunkákra Temesben. A temesvári iparosok figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy a megyei iskolaszéki hivatalban betelintést nyerhetnek számos építési tervbe és költségvetésbe, amely megyebeli iskolaépületek létesítésére vonatkozik és a mai súlyos gazdasági viszonyok között munkaalkalmat nyújt. A temesvári iparosok résztvehetnek számos árlejtésen, amely a legközelebbi jövőben egy végbe a megyei prefektúra második emeletén a 78. szám alatt, amint az is megyei iskolaépületek munkálatait fogják kiadni. Így e hónap tizenhetedikén a Perjámoson készülő iskolai melléképület és betonkerítés munkájára lesz árlejtés 280.000 leies árban, huszadikán bélinci ovoda, huszonnyolcadikán Germán, az Aranyág mellett Cobolas pusztá és Jezvin községek számára hirdetnek iskolai tantermet,

A lipcsei őszi árumintavásár

1928. augusztus 26. — szeptember 1.

a legkedvezőbb bevásárlási alkalom!

Felvilágosítással szolgál:

Leipziger Messeamt, Leipzig

és Angerbauer Jenő, a lipcsei mintavásár t. képviselője, Temesvár, I. Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon: 70. 1928

munkatermet és tanítói lakást egykint 680.000 leies költséggel, harmindikán Janova és Lacunás községek iskolai épületeire megy vegbe a nyil. árlejtés egy millió lei körül cszegben.

Rádió

Augusztus 11. (Szombat.) Budapest. 12 óra: Gramofonzené. 5 óra 45: opera zenekarának hangversenye. 6 óra 45: Sardou Aggregények cigányjátékának előadása. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Zenekari hangverseny. 5 óra 50: Ének és hegedűhangverseny. 7 óra 45: Operettelőadás. Utána tánczene. Breslau. 11 óra: Ünnepi hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Az alkotmányünnep átvitele Berlinből. 10 óra 30: Tánczene. Brünn. 11 óra: Énekzenekari hangverseny. 6 óra 10: Énekzenekari hangverseny zongorakísérettel. 7 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Az alkotmányünnep átvitele a birodalmi gyűlésből. 5 óra 30: Szórakoztató zene. 6 óra 30: Az alkotmányünnep alkalmából az operában rendezett hangverseny átvitele. 10 óra 30: Kávéház. Frankfurt. 12 óra: Átvitel Berlinből. 8 óra 30: Átvitel Berlinből. Utánatarka est. Ezt követőleg tánczene. Hamburg. 12 óra: Átvitel Berlinből. 12 óra 30: Zene. 5 óra: Énekzenekari hangverseny. 8 óra 30: Átvitel Berlinből. Kattowitz. 8 óra 15: Hangverseny. Átvitel Varsóból. 10 óra 30: Tánczene. Königsberg. 10 óra: Zene. 3 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Átvitel Berlinből. Langenberg. 12 óra: Átvitel Berlinből. 1 óra: Déli zene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Átvitel Berlinből. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. Leipzig. 12 óra: Átvitel Berlinből. 3 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Átvitel Berlinből. Prága. 12 óra: Zene. 7 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Férfi karének. Stuttgart. 8 óra: Átvitel Berlinből. 3 óra 30: Operazene. 8 óra 30: Átvitel Berlinből.

Augusztus 12. (Vasárnap.) Budapest. 10 óra: Istentisztelet közvetítve a belvárosi plébániatemplomból. 11 óra 15: Kamarazene. 4 óra 15: Gyermekdelután. 5 óra: Könnyű zene. 6 óra 40: Hoor-Temps. Elza énekhangversenye. 7 óra 40: Darabelőadás. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Szimfonikus zenekar hangversenye. 4 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra: Énekzenekari hangverseny. 8 óra: Mozart opera előadása. Breslau. 12 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra 30: Énekzenekari hangverseny. 8 óra 30: Operazene. 10 óra 30: Tánczene. Brünn. 12 óra: Zenekari hangverseny. 6 óra: Énekzenekari hangverseny zongorakísérettel. 7 óra: Énekzenekari hangverseny. Berlin. 11 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Tarka est. 10 óra 30: Tánczene. Frankfurt. 5 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. Hamburg. 12 óra: Zene. 3 óra 30: Délutáni hangverseny. 5 óra 30: Kávéházi zene. 6 óra: Szimfonikus hangverseny. Kattowitz. 5 óra: Népies zenekari hangverseny. 8 óra 5: Esti hangverseny. Átvitel Varsóból. 10 óra 30: Tánczene. Königsberg. 11 óra: Hegedűhangverseny. 11 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra: Könnyű zene. Langenberg. 1 óra: Fuvózenekari hangverseny. 4 óra: Schrammelzene. 8 óra: Csárdáskirálynő előadása. Utána tánczene. Cluj-Napoca.

Próhirdetések. Királynő és kalandor

Nyári vasúti menetrend (Érvényes május 15-től)

Indulás a józsefvárosi pályaudvarról:	
Karánsebesre személyv. reggel	3.40
Aradra személyv. reggel	3.45
Radnára vegyesv. reggel	5.—
Báziásra személyv. reggel	5.55
Valkányra vegyesv. reggel	5.56
Buziásra személyvonat (csak vasárnapokon) reggel	6.18
Aradra személyv. reggel	6.19
Resicára személyv. reggel	6.30
Zsombolyára vegyesv. reggel	6.40
Bukarestbe gyorsv. reggel	7.40
Aradra személyv. reggel	8.20
Turnszeverinbe személyv. reggel	8.30
Csanád felé személyv. reggel	8.35
Gyér felé vegyesvonat reggel	8.40
Buziás felé vegyesvonat reggel	8.52
Keresztes (Jugoszlávia felé) d. e.	9.50
Zsombolyára vegyesv. d. e.	10.20
Resicára gyorsv. d. u.	12.20
Zsombolyára ekspresz d. u.	12.23
Aradra gyorsv. d. u.	12.30
Buziásra személyv. d. u.	2.30
Aradra személyv. d. u.	2.35
Valkányra vegyesv. d. u.	2.54
Turnszeverinbe személyv. d. u.	2.55
Radnára vegyesv. d. u.	3.44
Zsombolya—Szeged gyorsv. d. u.	3.45
Csanádra személyv. d. u.	4.20
Resicára személyv. d. u.	4.30
Báziásra személyv. d. u.	5.03
Keresztes (Jugoszlávia) felé vegyesv. d. u.	5.20
Gyérre vegyesv. d. u.	6.10
Aradra személyv. d. u.	6.15
Bukarestre ekspresz d. u.	6.18
Karánsebesre személyv. d. u.	7.30
Buziásra (csak máj. 15-től szept. 15-ig) személyv. d. u.	7.48
Báziásra személyv. este	8.—
Zsombolyára vegyesv. este	8.40
Bukarestre gyorsv. este	9.40
Zsombolyára gyorsv. este	10.59
Aradra gyorsv. este	11.10
Érkezés a józsefvárosi pályaudvarra:	
Aradról személyvonat reggel	2.38
Zsombolyáról vegyesv. reggel	6.15
Gyérrel vegyesv. reggel	6.17
Radnáról vegyesv. reggel	6.45
Csanádról személyv. reggel	6.46
Resicáról személyv. reggel	6.50
Aradról személyv. reggel	6.58
Keresztesről vegyesv. reggel	7.—
Zsombolyáról gyorsv. reggel	7.12
Aradról gyorsv. reggel	7.20
Báziásról személyv. reggel	7.27
Karánsebesről személyv. reggel	7.30
Buziásról személyv. reggel	7.37
Valkányról vegyesv. reggel	7.44
Bukarestből gyorsv. reggel	7.55
Zsombolyáról vegyesv. d. e.	9.45
Turnszeverinből személyv. d. e.	10.50
Báziásról személyv. d. e.	11.45
Aradról személyv. déli	12.—
Bukarestből ekspresz d. u.	12.03
Buziásról személyv. (csak máj. 15-től szept. 15-ig) d. u.	1.50
Gyérrel vegyesv. d. u.	2.25
Aradról személyv. d. u.	3.36
Zsombolya—Szegedről gyorsv. d. u.	4.10
Keresztesről vegyesv. d. u.	4.15
Báziásról személyv. d. u.	5.25
Csanádról személyv. d. u.	5.45
Zsombolyáról ekspresz d. u.	5.58
Resicáról gyorsv. d. u.	6.—
Aradról gyorsv. d. u.	6.03
Zsombolyáról vegyesv. d. u.	7.—
Valkányról vegyesv. d. u.	7.05
Buziásról vegyesv. d. u.	7.25
Radnáról vegyesv. d. u.	7.47
Resicáról személyv. este	8.20
Turnszeverinről személyv. este	8.30
Aradról személyv. este	9.25
Bukarestből gyorsv. este	10.38
Buziásról személyv. (csak vasárnapokon) este	10.52
Karánsebesről személyv. éjjel	12.—

Alkalmazás

Világi nagy malom főmolnárt keres magas fizetéssel. Ajánlatokat „Molár” jelígre a kiadóba kérek.

Okl. tanítónőt vagy ovónőt keresek vidékre két kis gyermekem mellé nevelőnek. Kik eddig hasonló állásban voltak s perfekt németek előnyben. Írásbeli, fényképes ajánlatokat fizetési igény megjelölésével a kiadóba kérek „Komoly” jelígre. (3713)

Allást keres

Csajádból való kifutó állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Kifutó” jelígre. (5468)

Okl. évi gyakorlattal bíró könyvelő állást keres, esetleg félnapra. Megkereséseket „Mérlegképes” jelígre a kiadóba kér. (2241)

Érdeklődő intelligens urinő házzal nevelőnek menne egyedülálló esetleg 1—2 gyermekes özvegy vagy elvált urhoz. Varrásban, háztartás vezetésében perfekt. Vidékre is megy. Cim: Török utca 9, jobbra. (2262)

Érdekes felt. kőművesmester munka vezetői állást keres. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (2228)

Adás-vétel

Érdeklőlámpa és hálószoba csillár jókarban, jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (2192)

Nieme z kert parcellázása. Néhány o.c.ó házhely még kapható. A fő di G za dr. csődtömeg gondnoknál Lenau-ter 1 (Eisenstädter ház).

Eladó ház kovácsműhellyel, 4 szoba, két konyha, mel. épíületekkel. Esetleg kiadó. Borsos, U. szentes, Főut 7. (2251)

Veriheimkassza olcsón eladó. Weiser & Compnál, Józsefváros, Bonnáz u ca 10. sz. (2258)

Sürgősen eladó 12 1/2 hold t. rendű szántóföld az újszentesi határban, 3 kió méternyire Temesvártól. Bővebbet H. retelendy, U szentesen. (2260)

Családi ház sürgősen eladó. Cim: II. Tavirda utca 65. szám. (2259)

Ház eladó! Két kisebb ház egy telken eladó. Gyárvaros, Pacsirta-u 14. (2204)

Egy modern cs.ádi ház 380.00 lei, egy emeletes 800.00, egy két emeletes 1.70.000, egy gyár házzal együtt 1.200.000, egy malom 1.800.000 egy jó szálloda házzal együtt 500.000, egy szép villa több földdel 1.500.00, egy élelmiszerüzlet és vegyeskeres. edés dohányengedéllyel együtt, háztelkek, gyártelepek. Ujváry, Iskola-u. 2 Gyárvaros. (2156)

Lakás

Csinosan bútorozott szoba kiadó teljes ellátással finom uri családnál, komoly, szo id urinőknek. Cimeket a kiadóba kérek „4500” jelígre.

Három szobás modern lakást keresek bármely városrészben, lehetőleg egy kis kerttel. Cimeket „Modern” jelígre a kiadóba kérek. (3867)

Kétszobás modern lakást keresek azonnalra. Cimeket Légrády kölcsönkönyvtárba kérek (Városháza utca, Hitelbankpalota). (22.3)

Különféle

Jelzálogköcsönt házakra és földekre idegen valutában is szerez, valamint házak közvetítését eszközli March ügynökség, Timisoara I Erzsébet-u ca 5. (2223)

Fuchs Mártonné piros igazolványát elvesztette, megtaláló a józsefvárosi rendőrségen adja le. (261)

A Déli Hírlap eredeti regénye

Irta: Félegyházi András

(Folytatás.)

(Utánnomás tilos.)

Eudoxia erről az ígéretéről nem tett említést Sztarecskinek sem. Maga sem tudta magának megmagyarázni ennek az okát. Pedig titokban úgy gondolt erről a tervről, hogy azt az ország rokonszenvvel fogadná. Hiszen Vardarovic igen népszerű ember egész Karilliában és ha a király utána fia kerülne a trónra, megint csak nemzeti királya volna az országnak.

Sztarecski ugyanis abban az időben, amikor már nem kellett attól tartania, hogy a kiovi fejedelem bosszút liheg vele szemben, mindinkább kezdett beleszólni az uralkodásba és követelte egyre jobban Eudoxiától, hogy valósítsa meg azt az ígéretét, hogy őt a parlament által királynak kiáltatja ki.

Arról ugyanis nem volt fogalma, hogy a kiovi csapatok kivonulásának egyik feltétele az volt, hogy Sztarecskiből sohasem lehet király. A kiovi fejedelem ezt a feltételt nem engedte el a tárgyalásokkor. Eudoxia, amikor meghallotta a feltételt Vardarovicstól, először nem akarta azt elfogadni és csak akkor írta alá az egyezményt, amikor Vardarovic kifejtette előtte, hogy makacskodásával esetleg eljuttatja a saját maga királyi méltóságát is.

Eudoxia királynő azután úgy rendelkezett, hogy erről a titkos szerződésről Sztarecskinek nem szabad semmit sem megtudnia.

Most azután igen nehéz helyzetbe került a királynő, amikor Sztarecski követelni kezdte az ígéret teljesítését. Már nagyon szerette volna Karillia koronáját a fején hordani.

A királynő akkoriban nagy betegségben esett át, amely után az udvari orvos közölte vele, hogy sohasem lehet anyja.

Igy tehát elvezett az a reménység is, hogy a királynőnek gyermeke születik. Ezek után még nehezebbé esett neki elodáznia Sztarecski Fedor követelőzéseit. Egyrészt már nem szerette annyira Fedort, hogy miatta kész lett volna lemondani a trónról, mint annak idején, amikor a felesége lett, másrészt pedig nem is tartotta Sztarecskit képesnek az uralkodásra.

Egy nap aztán úgy rendelkezett, hogy a fiatal Vardarovic Pifkó udvari szolgálatra kapjon beosztást, mint a királynő magántitkára.

A szép fiatal legény igen megtetszett Eudoxiának.

Sztarecski, akiből már féligmeddig kiábrándult, állandóan betegkedett.

Kerzikovszkij pedig amaz éjszaka után, amelyet a délafrikai szigeten a királynő hálószobájában töltött, megint nem mutatkozott többé.

Elmult egy esztendő.

A királynő pedig fiatal volt és nem tudott férfi nélkül boldog lenni. Mert Sztarecskitől nemcsak 3 hidegült elhánem az is tőle. Már attól sem idegenkedett, hogy a feleségét megcsalja. Eudoxia tehát második férjével éppen odáig jutott már, miut volt az elővel.

Elhanyagolt, meg nem értett asszony lett belőle.

Egy nap aztán megállapította magában hogy Vardarovic Pifkó igen csinos fiu.

Vardarovic Pifkó igen nagy befolyást gyakorolt a királynőre. Lassankint az történt az országban, amit ez az ifju akart. Kijelentette, hogy az összes tehetetlen embereket eltávolítja a helyeikről és állásukat olyanokkal tölti be, akik azokra rá is tettek. Nem csinált titkot abból sem, hogy nem tetszik neki, hogy Sztarecski Fedor, a királynő férje mindinkább jobban és jobban avatkozik bele az uralkodás dolgaiba. Elhatározta, hogy erről leszoktatja.

Az ifju Vardarovic lassankint hatalommá kezdte magát kinőni a konakban. A kormányzat minden ágába beleavatkozott és nem egyszer összekasztotta a rudat Sztarecski Fedorral is. Hogy ebből nem lett nagyobb baj, az csak azért történt, mert Sztarecski Fedoron mindinkább elhatalmasodott a betegsége és elvette a kedvét minden küzdelemtől. Feltette azonban magában, hogy mihelyt felgyógyul, leszámol a hatalemberrel.

Karillgradban sokan voltak, akiknek nem tetszett Vardarovic Pifkó önkénye kedése. Azonban nyíltan nem mertek ellene kifakadni, mert részben feltek az apjától, Vardarovic Zdenkó miniszterelnöktől, részint pedig attól tartottak, hogy esetleges nyílt állásfoglalásukért bosszúnak esnek áldozatul.

Csak egy ember akadt és pedig egy miniszter, Kertics Ivó népjóléti miniszter, aki a királynőnek megmondta, hogy a nép nem szívesen nézi az ifju Vardarovic hatalmaskodását. Kertics Ivó szavainak azonban nem volt hajlamos arra, hogy Vardarovic nagyon jól tudta, hogy az régi haragosa Vardarovic Zdenkónak, aki vel már régóta versenyez a miniszterelnökségért. A királynő különben sem volt hajlamos arra, hogy Vardarovic Pifkót, aki mindjobban megnyerte a tetszését, az udvarból eltávolítsa. Azért Kertics Ivónak röviden és ingerült hangon csak ennyit válaszolt:

— Ha kegyelmes ur ráunt a miniszterségre és állásából távozni akar, úgy annak nincsen semmi akadálya. Nyujtsa be a lemondását és ígérem, hogy az azonnal el lesz intézve.

A királynő azután magához hívatta Vardarovic Pifkót.

— Mi újság, fiatal barátom? — ezzel a kérdéssel fogadta.

— Rendet csinálók, felséges asszonyom. Ma reggel husz olyan állami maga abbrangu tisztviselőt távolítottam el a helyükről, akik nem feleltek meg.

— Azért ne galoppirozza el magát, fiatalember. Ne legyen olyan, mint a tüzes csikó, amely esetleg elragadja a kocsit. Egy kissé óvatosnak kell lenni. Nem szabad mindenkit az első haragban félredobni. Különben tudja-e, hogy a maga kedvéért elbocsátottam az öreg Kertics minisztert.

— Jól tette felséged. Kertics Ivó már öreg ember és a világ a fiataloságé.

A királynő felsóhajtott.

Eszébe jutott, hogy saját fiatalosága már tűnőben van.

(Folytatás köv.)

Déli Hírlap

1928 AUGUSZTUS 12

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 183. SZÁM

Szabadban táboroznak Radics István parasztjai, akik a Szerbiától való elszakadást követelik

Temesvár, aug. 11.

A hírek, amelyek Jugoszláviából érkeznek, részint a gyászról szólnak, amelyet Horvátország Radics István halála miatt érez, részint annak a nyugtalanságnak és izgalomnak a visszatükrözői, amely egész Jugoszlávián erőt vett. Mindenki érzi, hogy valamit hord magában az idők méhe, de nagy a bizonytalanság afelől: hogy mi lesz az. A külföld, különösen a nyugateurópai sajtó, feszülten figyeli a zágrábi és belgrádi eseményeket és érzi, hogy vihar lóg a levegőben. Hogy a legközelebbi napokban hogyan alakul a helyzet Jugoszláviában, arra vonatkozólag senki nem tud jóslatot mondani.

A parasztpárt lapjai mind hangsúlyozzák, hogy

a horvát parasztpárt Radics István halála után is folytatni fogja eddigi politikáját és attól egy jotányira sem tér el.

A párt vezetősége állandóan együtt van és amíg a temetés ügyét intézi, egyben szemmel tartja a belgrádi és az országbeli eseményeket is. Zágrábban a vasárnap tartandó temetésre óriási előkészületeket tesznek. Dalmácia és Bosznia meszi tájairól, magukat több napi élelmiszerral ellátva, óriási tömegek indultak utnak gyalogszerrel Zágrábba, hogy a temetésen jelen lehessenek.

Sok érdeket irnak a londoni lapok Radics halálával kapcsolatban. A Times szerint a horvátoknak nehéz lesz olyan politikust találni, aki Radicsot helyettesíteni tudja majd és aki hozzá hasonlóan egyesíti majd az egész horvát nemzetet. A Daily Telegraph azt írja, hogy

Jugoszláviában a szenvedélyek lángja kulminál és félt, hogy Horvátország nem maradhat többé a

jugoszláv birodalom alkatrésze. Zágráb utcáin éltetik a szabort és hangosan kívánják a Szerbiától való elszakadást.

Ilyen kiáltások hallat zanak:

— Ha túléltük a törököket és Ausztriát, túléljük a szerbeket is!

A Daily Mail meginterjúvolta azt a detektívet, aki 1923-ban Radics István őrzésével volt megbízva. A detektív elmondja, hogy Radicsot több ízben fegyveres szerbek keresték, azonban azokat soha nem bocsátották eléje, mert attól tartottak, hogy merényletet akarnak ellene elkövetni. Radics azonban a róluk kapott leírásból úgy vélte, hogy azok politikai ellenfelei.

Zágrábi jelentés szerint a demokrata parasztkoalíció elhatározta, hogy az új jugoszláv te-

rületék részére törvénykezési, közigazgatási és pénzügyi autonómiát fog követelni.

Az autonómiát olyanféleképpen tervezik, aminő a horvátok autonómiája a magyarok idejében volt. A parlament továbbra is közös maradna.

A vonatok még tegnap este is ezrelék hopták a horvát parasztömeget az ország minden részéből. A parasztpárt épülete előtti nagy téren ötven ember táboroz. Négyes sorokban engedik őket a ravatalhoz, amelyet koszorúk és virágok óriási halmaza borít. A vasárnapi temetésre nagy előkészületeket tesznek. Előreláthatólag még impozánsabb lesz, mint Radics Pál és Baszariések temetése volt, a a kiket tudvalevőleg Raics P. Punisza lőtt agyon a szkupstina ülésén.

Az első karambol az új villamosvonalon, ahol tegnap délután két kocsi összeütközött

Temesvár, augusztus 11.

A hatos számú villamoson, amely másfél hete közlekedik, tegnap történt meg az első karambol. A negyvennégyes számú kocsi az Erzsébetvárosból a Gyárvárosba haladt és egy esomó munkást szállított, akik az ebéd-szünet végeztével siettek vissza műhelyeikbe. A kocsi az új vonalról a Turul cipőgyár háta mögött éppen bekanyarodott a Buziási-ut felé, amikor hirtelen erős lökést kapott, az álló és ülő utasok egymáshoz vágódtak, az összes ablakok esőrömpöltek és üvegszilánkok röpködtek szerte zét. Az utasok között nagy pánik támadt, amely azonban szerencsére csak pár pill-

anatig tartott. A következő percben a kocsi már állott.

Az történet ugyanis, hogy ugyanazon a vágányon szembejött a villamos vasutnak egy teherszállító kocsija. A két kocsi-vezető az éles kanyarulat miatt nem látta egymást és mikor felismerték a helyzetet és fékeztek, már késő volt, mert az összeütközés elkerülhetetlen volt. A negyvennégyes számú kocsi vezetője, Mladin János üvegszilánktól a homlokán megsebesült. Hasonlóan megsebesült az ablakok szertehulló cserepeitől hét utas is, valamennyien véreztek az arcukon, homlokukon, vagy kezükön. Súlyosabb természetű sérülést azon-

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzusn.

Zürichben a lei 3'16.— Párisban 15'60

Temesvári magánárfolyamok 1928 augusztus 9-én reggel:
Angol font: 799'75 800'50—801.—, dollár: 164'40—164'65—164'—
dinár: 2'87— külföldi: 2'89 belföldi: 2'90 effect, hollandi forint: 66'30
66'50—66'50, francia frank: 6'43—6'46—6'50, olasz lira: 8'63—8'65—8'75
cseh kor.: 4'88—4'89—4'90, német márka: 39'32—39'39—39'50, osztrák
schilling: 23'23—23'27—23'50, magyar pengő: 28'72—28'77—28'90, svájci
frank: 31'72—31'75—31'75.

Terményárak:

Buza 670, tengeri 380, zab 560, árpa 630. Irányzat: Lanyha

Nyomatott a »HELICON« Bányai Nyomda Részvénytársaságánál Timisoar-

ban egyikük sem szenvedett. A negyvennégyes számú villamos kocsi a nyira megrongálódott, hogy ki kell vonni a forgalomból és bevonatták remizbe, ahol majd kijavítják. A karambol ügyében megindult a vizsgálat.

Az adóbehajtás módjának megváltoztatása

Temesvár, aug. 11.

A romániai gyárosok országos szövetsége választmányi ülést tartott, amelyen örömmel vették tudomásul a kormány által tervezett stabilizációs ülést. Az ülést követően a szövetség kiküldött kérte, hogy a szövetség elítélje a román kormány adóbehajtási módjának megváltoztatását, amelynek értelmében az államnak ne legyen elsőbbségi joga az ingatlanok elárverezésénél csak ama adók érvényesítésénél, amelyek közvetlenül az illető ingatlan terhelik és nem régebbiek két évtizednél. A választmány a javaslatot elfogadta. Baltescu temesvári kiküldött a vámtarifa revíziójáról beszélt, majd közölte, hogy rövidesen görög és lengyel nagyiparosok látogatják meg az országot. Végül tudomásul vette a választmány, hogy nyolc órai munkaidő szabályozásáról szóló végrehajtási utasítás rövidesen elkészül.

HÁLAADÓ ISTENTISZTELET PAKTUM NAPJÁN. Londonból jelentik: A canterburyi érsek elrendelte, hogy augusztus 26-án és 27-én az összes templomokban hálaadó istentiszteleteket tartsanak. Ezen két napon irják ugyanis alá a Kellog-paktumot.

CSÖKKENTIK A HIVATALOS ÜNNEPEKET. Bukarestből jelentik: A Lupta mai számában cikk jelent meg, amelyben megállapítja, hogy túl sok a hivatalos ünnep, amikor is a hivatalosok nem dolgoznak. A kormány ezért elhatározta, hogy rendet teremtsen ebben a kérdésben és biztosítja a temelő muna folytonosságát.

ÜJESZGETIK A NÉMETEKET. Londonból jelentik: A francia hadvezetőség összejött nagy hadgyakorlatokat rendez a megszállott rajnai területeken. Ezeket egy angol lovasezred és egy ir huszárezred is részt vesz. A lapok példátlanul mondják, hogy idegen hadseregek együtt működjenek hadgyakorlatokon.

Értesítés!

Fűszerüzletemben detail-osztályt is rendeztem be, ahol a t. közönség szükségletét

fűszercikkekben a legolcsóbban fedezheti. Csak egyetlen próbabevásárlás is meggyőzi Önt 2170

SUGÁR ÁKOS,
Józsefváros, Fröbl-utca 48.

Feloldó kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.